

AFVALINZAMELING IN DE GEMEENTE MOERDIJK

Gemeente Moerdijk

Oktober 2018

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020-3084800

Rapportnummer

2018/109

Datum

Oktober 2018

Opdrachtgever

Gemeente Moerdijk

Auteurs:

Nora Löb
Davinia Wilson

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INLEIDING

Aanleiding en doel onderzoek

In dit rapport worden de resultaten van de peiling over afvalinzameling besproken. De peiling is uitgevoerd door I&O Research in opdracht van de gemeente Moerdijk.

In de loop van 2017 introduceerde de gemeente Moerdijk een andere manier van afvalinzameling. Papier, plastic en GFT worden apart verzameld en opgehaald en restafval gaat naar een ondergrondse container in de buurt (behalve voor inwoners in het buitengebied, die kregen een container aan huis voor het restafval). Omdat afgelopen zomer (als gevolg van de warmte) de vraag werd gesteld of het mogelijk is om bijvoorbeeld het gft-afval wekelijks op te halen, is besloten de evaluatie eerder uit te voeren. De resultaten van deze peiling worden aan de gemeenteraad aangeboden. De gemeenteraad beslist uiteindelijk over eventuele aanpassingen in het systeem.

Methode

Voor dit onderzoek is het burgerpanel van de gemeente Moerdijk gevraagd een online vragenlijst in te vullen over de wijze van afvalinzameling in de gemeente. Ook inwoners die geen lid zijn van het panel hadden de kans om hun mening te geven over dit onderwerp. Om te voorkomen dat inwoners de vragenlijst meerdere keren zouden invullen en daarmee de resultaten konden beïnvloeden was het noodzakelijk dat men zich voor deelname vooraf had aangemeld aan het onderzoek. Zowel de panelleden als de nieuwe aanmelders ontvingen via e-mail een uitnodiging voor het onderzoek. Er is er een controle uitgevoerd op e-mailadres, invultijd en invulpatronen om eventuele fraude tegen te gaan. De vragenlijst kon worden ingevuld van 18 tot en met 26 september 2018.

Respons

Voor dit onderzoek zijn 2.055 inwoners uitgenodigd (waarvan 1.079 panelleden en 976 nieuwe aanmelders), 1.212 personen hebben aan het onderzoek deelgenomen (524 panelleden en 688 nieuwe aanmelders). Dit is een respons van 59 procent, voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Om onder- en oververtegenwoordiging op basis van leeftijd en geslacht te corrigeren zijn de uitkomsten van deze kenmerken gewogen. Indien percentages niet optellen tot 100 procent heeft dat te maken met afrondingsverschillen.

Onderzoeksgebieden

Het nieuwe inzamelsysteem is in drie fasen uitgerold in de gemeente (tabel 1). In deze rapportage worden de resultaten van de hele gemeente beschreven, waarbij significante verschillen tussen de drie fasen worden uitgelicht. De groep 'onbekend' wordt niet apart beschreven maar is wel meegenomen in het totaaloordeel.

Tabel 1

Respons per gebied

Fase	Kernen	Respons	Percentage
Fase 1: Oost	Langeweg Moerdijk Zevenbergschenhoek	100	9%
Fase 2: West	Fijnaart Heijningen Helwijk Noordhoek Standdaarbuiten Willemstad	441	36%
Fase 3: Midden	Klundert Zevenbergen	642	53%
Onbekend		29	2%
TOTAAL		1212	100%

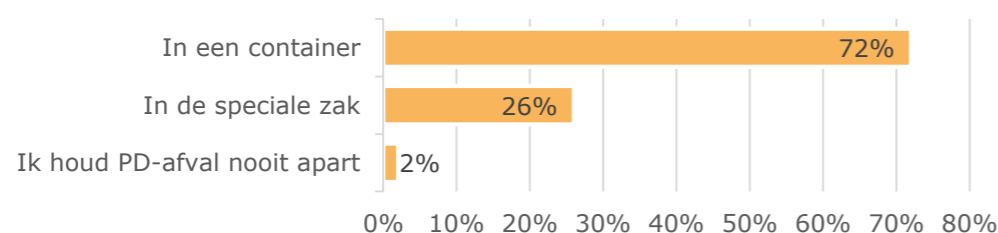
PLASTIC VERPAKKINGEN EN DRANKENKARTONS

PD-afval belandt soms bij restafval

Plastic verpakkingen en drankenkartons (PD) worden één keer in de twee weken aan huis opgehaald. Inwoners konden ervoor kiezen het PD-afval aan te bieden in een container of in speciale zakken. Een op de acht respondenten (12%) die PD-afval apart houdt, brengt dit ook weleens weg naar de milieustraat. Vijf procent geeft aan PD-afval ook weleens op een andere manier af te voeren, bijvoorbeeld bij het restafval (als de container vol zit of het plastic afval etensresten bevat).

Figuur 1

Hoe biedt u uw PD-afval aan? (n=1.212)

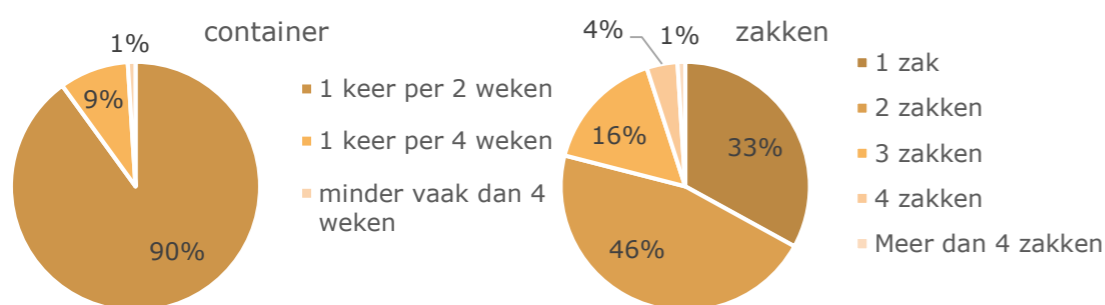

De meeste inwoners die hun PD-afval in een container aanbieden laten elke inzamelronde de container legen. Het aantal PD-zakken dat per inzamelronde gemiddeld wordt aangeboden is in de meeste gevallen één of twee.

Figuur 2

Hoe vaak laat u de PD-container legen? (n=855) (links)

Hoeveel zakken PD-afval biedt u gemiddeld aan per inzamelronde? (n=340) (rechts)

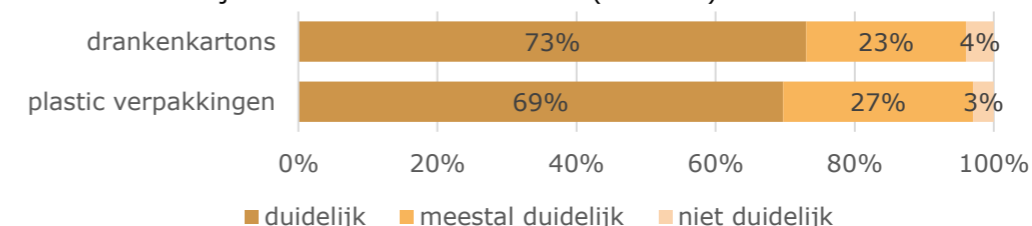

Voor merendeel duidelijk wat PD-afval is

Voor bijna alle respondenten die PD-afval apart inzamelen is (meestal) duidelijk wat wordt verstaan onder drankenkartons en plastic verpakkingen. Het aandeel dat wel eens twijfelt over wat tot plastic verpakkingen behoort is wat groter dan de groep die weleens twijfelt over drankenkartons.

Figuur 3

Is voor u duidelijk wat wordt verstaan onder... (n=1.195)

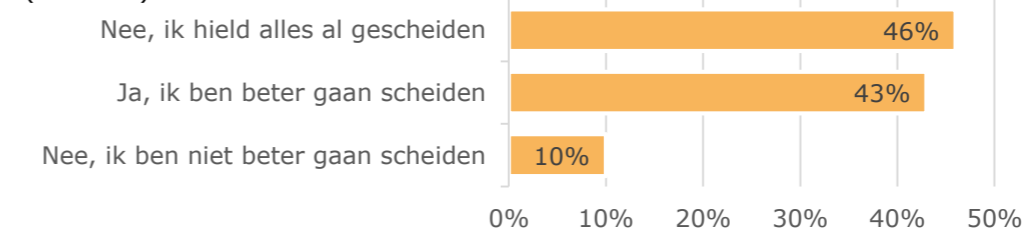

Twee vijfde is meer PD-afval gaan scheiden

Ruim twee vijfde van de respondenten geeft aan PD-afval beter te zijn gaan scheiden dan voor de gewijzigde inzamelwijze. Bijna de helft hield PD-afval al gescheiden voor de verandering in de afvalinzameling.

Figuur 4

Bent u PD-afval beter gaan scheiden dan voor de verandering in de afvalinzameling? (n=1.195)

Verschillen naar fase:

- ✓ Respondenten van Fase 1 (gebied West) brengen hun PD-afval minder vaak naar de milieustraat (7%), in Fase 3 (gebied Midden) is deze groep groter (14%) dan gemiddeld.
- ✓ In Fase 1 (gebied Oost) is de groep waarvoor duidelijk is wat wordt verstaan onder drankenkartons en plastic afval kleiner dan in de andere gebieden.

RESTAFVAL

Restafval wordt minstens eens per week weggebracht

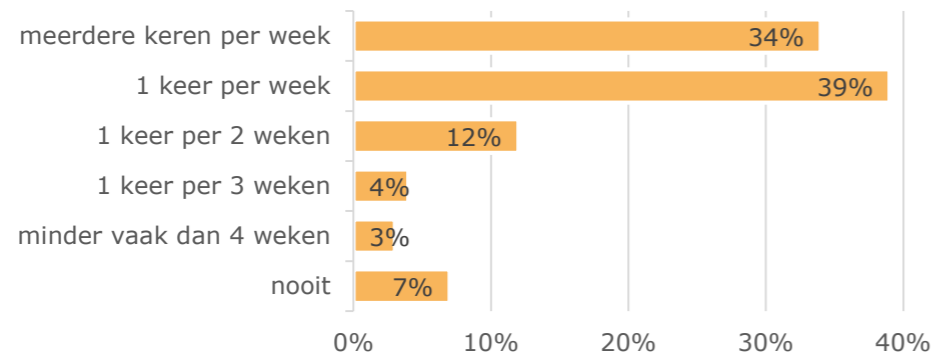
Restafval is al het afval dat niet gescheiden kan worden ingeleverd. Inwoners van Moerdijk brengen het restafval zelf naar een ondergrondse container in de buurt. Het restafval wordt door driekwart van de respondenten een of meerdere keren per week naar de ondergrondse container gebracht.

Buiten de bebouwde kom kunnen inwoners het restafval verzamelen in een container aan huis. Deze wordt eens per vier weken geleegd.

Een op de zeven respondenten heeft een container aan huis voor restafval (14%), de rest brengt het restafval weg naar een ondergrondse container. De meeste respondenten met een eigen container (91%) laten deze iedere inzamelronde (elke 4 weken) legen.

Figuur 5

Hoe vaak brengt u het restafval naar de ondergrondse container? (n=1.212)

De meeste inwoners (64%) vinden de loopafstand naar de ondergrondse container geen probleem, voor een kwart staat de container te ver weg. Inwoners zijn gemiddeld ruim zes minuten kwijt met het wegbrengen van restafval naar de ondergrondse container (heen en terug).

Verschillen naar fase:

- ✓ Inwoners van Fase 3 hebben het minst vaak een container aan huis voor restafval. Zij brengen frequenter hun restafval naar de ondergrondse container (83% minstens 1x per week) en vinden het wegbrengen minder vaak lastig dan inwoners van de andere gebieden.

Vooraf afstand en gewicht afvalzak lastig bij wegbrengen restafval

Een op de drie respondenten (32%) vindt het lastig om het restafval weg te brengen naar de ondergrondse container. De meest genoemde redenen hiervoor zijn de te grote afstand naar de container, in combinatie met de vaak zware en onhandige afvalzakken. Respondenten zijn vaak bang dat de zak onderweg naar de container scheurt vanwege het gewicht, voor anderen zijn het de fysieke klachten die het lastig maken om het afval weg te brengen. Het komt ook voor dat de ondergrondse container bij aankomst vol is en men dus met de zak weer terug naar huis moet of naar een verder gelegen container. Dit kost allemaal meer tijd dan het afval in een container aan huis verzamelen. Tenslotte vindt een groep respondenten het vervelend om met een afvalzak over straat te moeten lopen vanwege stank/hygiëne of gêne.

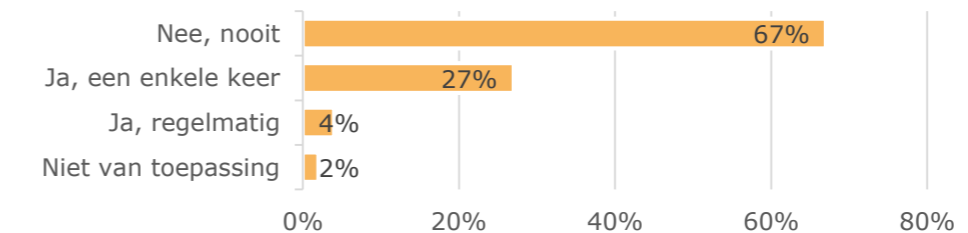
Inwoners kunnen niet altijd hun restafval kwijt

Twee derde van de respondenten kan altijd het restafval kwijt in de ondergrondse container, 31 procent kan soms of regelmatig de afvalzak niet kwijt. Zij geven aan dat de container dan vol zit of niet open kan vanwege een storting of niet werkende pas. Achtendertig procent brengt het restafval ook weleens naar de milieustraat.

Veertig procent van de respondenten heeft nu minder restafval dan voor de verandering van de afvalinzameling, voor de helft van de respondenten geldt dit niet.

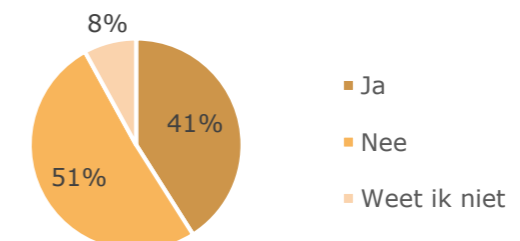
Figuur 6

Komt het wel eens voor dat u het restafval niet kwijt kunt in de ondergrondse container? (n=1.125)

Figuur 7

Heeft u nu minder restafval dan vóór de verandering in de afvalverzameling? (n=1.212)

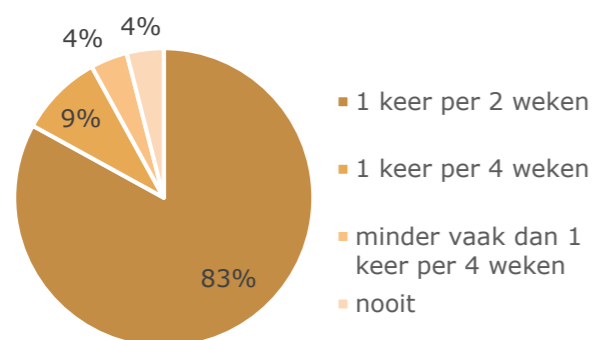
GROENTE-, FRUIT- EN TUINAFVAL

Gft-container wordt iedere ronde geleegd

Het groente-, fruit- en tuinafval (gft) wordt door inwoners van Moerdijk verzameld in een container aan huis. Deze container wordt één keer in de twee weken geleegd. De meeste respondenten laten iedere inzamelronde (elke 2 weken) hun gft-container legen (83%). Negen procent slaat steeds een inzamelronde over, een kleiner aandeel laat de container minder vaak dan eens per vier weken legen. Eén procent van de respondenten geeft aan geen gft-container te hebben.

Figuur 8

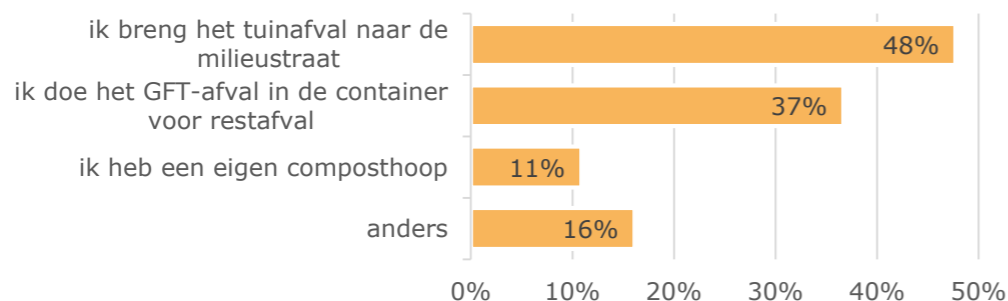
Hoe vaak laat u de gft-container legen? (n=1.212)

De helft van de respondenten met een gft-container voert het gft-afval enkel af via deze container (51%). Respondenten die wel op een andere manier hun gft-afval afvoeren doen dat vooral bij de milieustraat of in de restafvalcontainer. Men geeft aan vooral in de warme zomermaanden het gft-afval bij het restafval te doen om stank of maden in de container te vermijden.

Figuur 9

Voert u het gft-afval ook wel eens op een andere wijze af? (n=589)

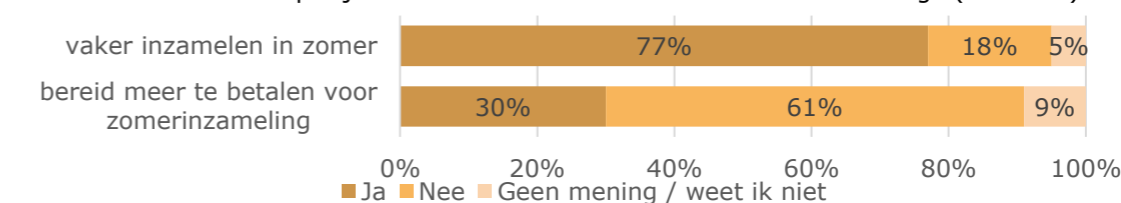
Behoeft zomerinzameling hoog, bereidheid hiervoor te betalen laag

Afgelopen zomer zijn er aan de gemeente vragen gesteld over het vaker legen van de gft-containers tijdens warme perioden. Ruim driekwart van de respondenten vindt het noodzakelijk dat het gft-afval in de zomermaanden (juni, juli en augustus) vaker wordt ingezameld. Als belangrijkste redenen voor deze noodzaak noemen respondenten stankoverlast, ongedierte en maden in de container vanwege het warme weer.

Het vaker legen van de containers brengt ook extra kosten met zich mee, volgens de gemeente Moerdijk kost het per huishouden €10 per jaar meer om het gft-afval in de zomermaanden wekelijks in te zamelen. Hoewel de noodzaak volgens de meeste respondenten er wel is, is het merendeel niet bereid om hier extra voor te betalen.

Figuur 10

Vindt u het noodzakelijk dat in de zomer het GFT-afval vaker wordt ingezameld? Bent u bereid om €10 per jaar meer te betalen voor deze zomerinzameling? (n=1.197)

In sommige gemeenten worden biologisch afbreekbare afvalzakjes uitgedeeld. Door keukenafval in deze zakjes in de gft-container te doen kunnen er geen vliegen bij de etensresten en is de kans op maden in de container kleiner. Twee op de drie respondenten (67%) geeft aan behoefte te hebben aan dergelijke zakjes. Een op de drie respondenten geeft aan beter gft-afval te zijn gaan scheiden sinds de gewijzigde inzamelwijze.

Figuur 11

Bent u gft-afval beter gaan scheiden dan vóór de verandering in de afvalinzameling? (n=1.197)

Verschillen naar fase:

- ✓ Inwoners van Fase 3 doen vaker het gft-afval ook wel eens bij het restafval. Inwoners van Fase 1 hebben vaker dan gemiddeld een eigen composthoop.

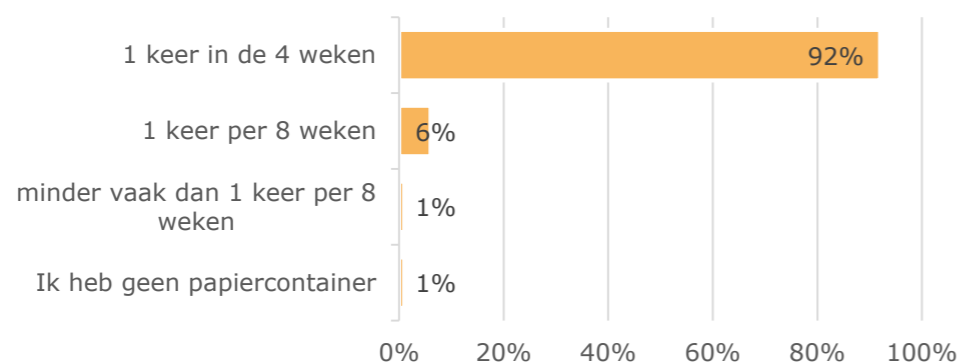
OUD PAPIER EN KARTON

Inzamelwijze oud papier en karton ongewijzigd

De manier waarop oud papier en karton (OPK) wordt ingezameld is sinds de invoering van de nieuwe afvalinzameling niet gewijzigd. Inwoners van de gemeente Moerdijk hebben een container aan huis om OPK in te verzamelen. Deze wordt één keer in de vier weken geleegd. De meeste respondenten laten hun papiercontainer iedere inzamelronde legen, 6 procent meestal één keer in de acht weken.

Figuur 12

Hoe vaak laat u de papiercontainer legen? (n=1.212)

Verschillen naar fase:

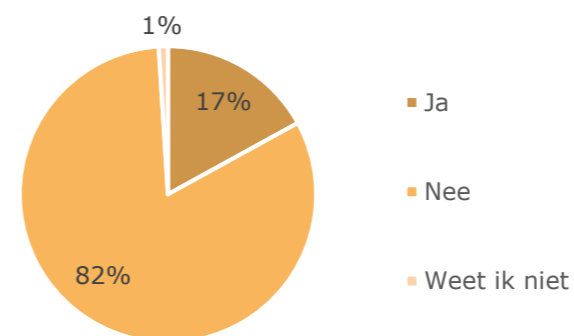
✓ Inwoners van Fase 1 geven vaker aan dat zij oud papier en karton beter zijn gaan scheiden (24%) dan gemiddeld. Inwoners van Fase 3 antwoorden hier het vaakst ontkennend op (86% nee).

Oud papier en karton door meesten niet vaker gescheiden

Het aandeel dat sinds de verandering van afvalinzameling papier en karton beter is gaan scheiden is beperkt: amper een op de zes respondenten geeft aan dat zij dit beter zijn gaan scheiden.

Figuur 13

Bent u OPK beter gaan scheiden dan vóór de verandering in de afvalinzameling? (n=1.200)

ALGEMEEN OORDEEL

Meest tevreden over inzameling OPK, gft-inzameling kan beter

Aan het einde van ieder onderwerp is aan de respondenten gevraagd hoe zij de inzameling van de betreffende afvalstroom waarderen. De inzameling van oud papier en karton wordt het hoogst gewaardeerd, respondenten geven hiervoor gemiddeld het rapportcijfer 8. Ook over de inzameling van plastic verpakkingen en drankenkartons is men relatief tevreden. Het meest kritisch zijn respondenten over de inzameling van groente-, fruit- en tuinafval. Dit heeft mogelijk te maken met de uitzonderlijk lange en warme zomer dit jaar, waardoor er meer stankoverlast en overlast van maden in de Gft-containers is ontstaan.

Uiteindelijk wordt de afvalinzameling in het algemeen gewaardeerd met het rapportcijfer 6,6.

Tabel 2

Rapportcijfer inzameling afzonderlijke afvalstromen en totaaloordeel (n=1.195-1.212)

Afvalstroom	Rapportcijfer
Plastic verpakkingen en drankenkartons	7,5
Restafval	6,1
Groente-, fruit- en tuinafval	5,7
Oud papier en karton	8,0
Afvalinzameling in het algemeen	6,6

Tips om de afvalinzameling te verbeteren

Aan het einde van het onderzoek is aan de respondenten gevraagd of zij nog ideeën ter verbetering van de afvalinzameling in hun buurt hebben. De meeste opmerkingen gaan over de ophaalfrequentie van het Gft-afval: deze zou in de zomer moeten worden opgeschroefd naar eens per week. Daarnaast geeft een groep respondenten aan het restafval weer in een container aan huis te willen verzamelen. Anderen hebben kritiek op de ondergrondse containers: er zijn er te weinig (en staan daarom al snel te ver weg) en de hygiëne van de ondergrondse containers laat te wensen over.

In het kader hieronder is een selectie van de gegeven opmerkingen weergegeven.

- "Containers stinken, groen in warmte vaker ophalen ZONDER extra kosten en ik weet dat het niet zal gebeuren maar ik geef de voorkeur aan een klike voor restafval."
- "Gewoon weer iedere week de Gft-containers legen net als vroeger en dit dan niet op de burgers verhalen, alles had gewoon bij het oude moeten blijven."
- "Meer ondergrondse containers en aparte zakjes voor voedselresten."
- "Ondergrondse container weg, alles zoals het was want 500m lopen is niet te doen! Met het gevolg we gaan zakken sparen en dan met de auto! Niet tof!"
- "De ondergrondse containers boven en ondergronds wekelijks reinigen vanwege stankoverlast en rondom de containers wekelijks aanvegen i.v.m. de overlast van ratten en ander ongedierte."
- "Ik zou graag weer een container met tussenwand hebben voor Gft- en restafval. Restafval is soms best groot of zwaar en kan niet in kleine zakjes. Dan ben je bijna verplicht om meteen naar de ondergrondse container te lopen."
- "Volgens mij gaat het goed, ik hoor geen klachten. Eerst was het even wennen, maar nu is het duidelijk. In het begin werd er af en toe een container niet geleegd. Dit heb ik de gemeente dan laten weten, die hebben toen actie ondernomen en het werd goed opgelost."
- "Extra containers plaatsen. Ik zie mensen uit mijn buurt iedere keer de auto pakken om een zak weg te gooien. Beetje jammer als we dit doen voor een beter milieu."
- "Terug naar het oude systeem of Gft-afval 1x per week legen."